

ud af det Jordtilliggende, som fremtidig skal høre til Præstegaardene. Det er ganske vist, at det bliver mere bestemt, naar man udtrykker det saaledes, men som det er udtalt af den ærede Sekretær (Suel), er et saadant Skøn alligevel vistnok meget variabelt. Ganske vist kan der hødes herpaa for det Første derved, at Kommissionens Formand, som foreslaaet, udnævnes af Regjeringen og altsaa i alt Fald vil have med en stor Del af disse Forretninger at gjøre, og dernæst kan det noget fjernes derved, at der gives bestemte Regler i de Instruxer, som disse Kommissioner faaer at gaa efter. Men hvorledes man tilføjer Forholdene, er jeg enig med den sidste Læser i, at de lokale Forhold og den lokale Driftsmaade vil navnlig lige over for de Mænd af Antskommunen og Sognekommunen, som ere Medlemmer af Kommissionen, øve en saadan Indflydelse og maa nødvendigvis øve en saadan Indflydelse paa deres Afgjørelser af, hvad der behøves til at fyldestgjøre Lovforslagets Bestemmelser, at der altid vil komme Ubilligheder til Stede. Det vil være de Steder, hvor de maaffe ville forlange dobbelt saa meget Jord af samme Godhed, for at det kan siges, at der herpaa kan holdes 2 Heste og 6 Røer, som andre Steder. Der vil kunne komme saadanne Forhold til Stede, at det f. Ex. kan udvise Forskjellen mellem to Lønningsskasser. Hvis man derfor kunde finde en anden Form, vilde det jo være meget ønskeligt. Mig forekommer det, at det ikke vilde være saa vanskeligt, da vi ikke ere uden Exempler i Lovgivningen paa en anden Maade at præcisere et Jordtilliggendes Værdi paa, nemlig ved at fastsætte Jordtilliggendet efter, hvad man kalder boniteret Jord til Taxten 24. Det vilde jo ikke være vanskeligt at komme til et Resultat med Hensyn til, hvor meget boniteret Jord til Taxt 24 der behøves til derpaa at holde 2 Heste og 6 Røer, og hvis man fik en saadan Regel, havde man noget aldeles Bestemt at gaa efter. Det vil da være ligegyldigt, om denne Jord har meget eller lidt Hartkorn. Naar en Præstegaard skal deles, skal den udstyffes, og der gaar da en Bonitering forud. Denne Bonitering vil altsaa vise, af hvilken Bessaffenhed Præstegaardens Jord er, og der ud af tager saa Kommissionen saa megen Jord, som svarer til et vist Antal Lønder Land boniteret Jord. Saa har man en ensformig Regel for samtlige Præstegaarde og kommer ikke i Forlegenhed med den oglaa af det ærede Udvalg fremhævede Omstændighed, at Hartkornets Værdi og Ansættelse ere særlig forskjellig i de forskjellige

Øgne af Landet. Efter hvad jeg har hørt, skal 144.000 Kvadratalen boniteret Jord, der nok omtrent svarer til 2 Lønder Hartkorn, være et passende Areal til derpaa at holde 2 Heste og 6 Røer. Naar det ærede Udvalg, som Driftsføreren antydede, nærmere tager dette Spørgsmaal under Overveelse, skal jeg henstille denne Tanke til samme. Derved udelukker man jo ingenlunde, at der ogsaa kan tages andre Hensyn ved Fastsættelsen af det Areal, som skal blive tilbage ved Præstegaardene, idet man jo meget vel, som jeg nævnte før, kan lade et Stykke Skov eller en Løvmoose eller Sligt blive liggende til Præstegaarden udenfor de normerede Lønder boniteret Jord; saa skal Embedet selvfølgelig lide et Afdrag for den Værdi, det faaer derved, men det vil ikke være vanskeligt for Kommissionen at gjøre Indstilling om, hvor stort dette Afdrag bør være. Jeg skal endnu blot gjøre det ærede Udvalg opmærksomt paa, at denne Vurderingsmaade ikke er noget Nyt, der indføres i Lovgivningen, idet jeg henviser til Loven af 9de Marts 1872 om Naadigheden over Fæstegods. Denne Lov begynder netop med denne Sætning: For Fremtiden maa ingen Fæstegaard nedbringes til mindre end 20 Lønder Land boniteret Jord til Taxten 24. Der er Reglen opstillet, og jeg tror, det er ganske heldigt at anvende den i nærværende Tilfælde. Jeg har ikke til denne Behandling villet stille noget Ændringsforslag i saa Henseende, da jeg antager, at det ærede Udvalg maaffe selv vil tage Initiativet hertil til 3die Behandling, og i det Hele taget, fordi jeg anser det heldigere først at høre det ærede Things Mening og Diskussionen derom ved denne Behandling.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Med Hensyn til Ændringsforslagene til det her foreliggende Afsnit skal jeg i det Hele taget slutte mig til, hvad der er udtalt af den ærede Driftsfører, og forsaavidt jeg ikke nærmere omtaler et eller andet Ændringsforslag, henholder jeg mig til, hvad der er udtalt af ham. Det kan naturligvis ikke forundre mig, at Bestemmelserne i § 12 have givet Anledning til forskjellige Udtalelser, hvori Meningsuligheder ere komne frem; jeg har været fuldkommen forberedt derpaa. Der er for det Første blevet indvendt, at Bestemmelsen „4 a 6 Røer“ er ubestemt. Det er ganske sikkert; men vil man i Stedet derfor bruge det bestemtere Udtryk „6 Røer“, skal jeg ikke have Noget derimod. Men saa komme vi til Forholdet mellem denne